

ගෙවත්තට පලතුරු

මනුෂ්‍ය ආහාරයෙහි ලා පලතුරුවල ඇති වැදගත් කම සමස්ත ලෝකය ම පිළිගෙන ඇත. පලතුරු වල බහුතර ආහාර හා විටමින් අඩංගුය. මේවා නොමැති ව මනුෂ්‍ය ශරීරයෙහි සෞඛ්‍ය තත්ත්වය යහපත් අන්දමින් පවත්වා ගත නො හැකිය. එසේම පලතුරු වල ප්‍රෝටීන් හා සෙලියුලෝස් ද අඩංගු ය. ඒ මගින් අතුණු බහන් වල ක්‍රියා කාරිත්වය උනන්දු කරවන අතර නොයෙක් ආබාධයන්ගෙන් මනුෂ්‍ය ශරීරය ආරක්ෂා කර ගනියි. මේ හේතූන් නිසා අපේ දිනපතා ආහාරයේ දී පලතුරු වර්ග අවශ්‍යයෙන් ම පාවිච්චි කළ යුතුය. එක් අයකු විසින් දිනකට යටත් පිරිසෙයින් පලතුරු අවුත්ස 2ක් වත් ගත යුතු යැයි පෝෂණය පිළිබඳ විශේෂඥයෝ උපදෙස් දෙති.

ගෙවත්ත සඳහා පලතුරු උපනක් සැලසුම් කර ගැනීමේදී සැලකිල්ලට පාත්‍ර විය යුතු පළමුවැනි කාරණය නම් පවුලේ අවශ්‍යතාවයන් ය. දේශ ගුණික සීමාවනට යටත්ව ගෙඋයනේ වගා කළ යුතු පලතුරු වර්ග තෝරාගැනීම පවුලේ රුචිය මතරඳා පැවතිය යුතුය. පැසෙන කාලය හා උපයෝගීතාවය යන දෙකරුණ ද මෙහි දී අමතක නොකළ යුතුය.

පැපොල්, කෙසෙල් හා පැහන්පෘච්ච යන පලතුරු වර්ගවලින් ඉක්මනින්ම පලදවලබාගත හැකි වන අතර දෙහි, ලෙමන් හා ලෙමන්සීම් දිනපතා ගෙදර දෙරේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමට වුව මනා වේ. එබැවින් එවැනි පලතුරු වර්ග ගෙඋයනේ වගාකර ගතයුතුය.

බීටමින් 'සී' පෝෂ්‍ය පදාර්ථය අඩංගු හෙයින් දෙහි වැදගත් තැනක් ගනී. ඉදුණු පැපොල්වල විටමින් 'සී' බහුලව ඇති අතර විටමින් 'ඒ' වල මූල පදාර්ථය වූ කැරොටින්ද එහි අඩංගුය. පැහන්පෘච්ච වල "කාර්බෝහයිඩ්‍රේට්" බෙහෙවින් අඩංගු වන අතර බනිජ හා විටමින් 'සී' ද සැහෙන පමණ ඇත. කෙසෙල් වල කාර්බෝහයිඩ්‍රේට් යහමින් අඩංගු වන අතර බනිජ හා විටමින් ද සැහෙන පමණ අඩංගු වේ.

ඔබට විශාල ගෙවත්තක් තිබේ නම් ඉහතින් දැක් වූ පලතුරු වලට අතිරේක වශයෙන් අඹ, අලිගැට පේර, දොඩම්, ජමනාරං, සැපදිල්ලා, පේර හා අනෝදු යන පලතුරු වර්ග වලින් එකක් හෝ කිහිපයක් ද වගා කර ගැනීම මැනවි.

“මනුෂ්‍ය ආහාරයෙහිලා පලතුරුවලට හිමි වන්නේ අද්විතීය ස්ථානයකි. සමස්ථයක් වශයෙන් ගත් කල බොහෝ දෙනා පලතුරු අනුභවයට දක්වන්නේ මහත් අහිරුවියකි.”

ශ්‍රී ලාංකිකයින් තම පාරිභෝගික වියදමින් 1.2 ක් වැය කරන්නේ පවුලට අවශ්‍ය පලතුරු වර්ග මිලදී ගැනීම සඳහායි. බටහිර රටවල මෙම ප්‍රමාණය මීටත් වඩා වැඩිය.

එහෙත් තමාගේ ගෙවත්තේ ඇති සුළු ඉඩකඩ හෝ ප්‍රයෝජනයට ගෙන ක්‍රමානුකූලව පලතුරු වගා කිරීමට උනන්දු වන්නේ නම් සැලකිය යුතු මුදලක් ඉතිරිකර ගැනීමට අපට හැකිය. මෙම ලිපියෙහි අරමුණ වන්නේ ඒ සඳහා අත්වැලක් සැපයීමය.

පැළ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ළපැටි පැළෑටි මිළ දී ගත යුත්තේ අවංකත්වය පිළිබඳ කීර්තියක් ඇති ප්‍රසිද්ධ තවානකිනි. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත කළ ලැයිස්තුවෙහි නම් සඳහන් තවානකින් එවැනි පැළ වර්ග මිළදී ගැනීම වඩාත් මැනවි. දෙපාර්තමේන්තු වෙන් නඩත්තු කෙරෙන තවාන් ඇතත් පලතුරු වගා කරන්නන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් සෑම කල්හි ම සපුරාලීමේ හැකියාවක් නොමැත. පලතුරු වගා කරන අයට තවානට ගොස් පෞද්ගලික ව පැළ වර්ග තෝරා ගන්නේ නම් වඩාත් මැනවි. රෝග පාත්‍රී පැළ හා දුර්වල ග්‍රාහක අනුජ සංයෝගයන් යුත් බද්ධ පැළක් තෝරා නොගෙන ඉවත් කළ යුතුය.

තවාන්වල පැල ප්‍රධාන වශයෙන්ම විකුණනු ලබන්නේ බීජ පැළ හා බද්ධ පැළ වශයෙනි. සමහර බෝ කරගනු ලබන්නේ මුල් ඇද්දු දඬු කැලී මගිනි. බීජ වලින් බෝ කර ගන්නා පැළ බොහෝ කාලයක් පවතින අතර ඒවායෙහි එලදාව ද වැඩිය. එහෙත් එල හට ගැනීමට බද්ධ පැළ වලට වඩා බොහෝ කාලයක් ගත වේ. බද්ධ පැල හා සැසැදීමේදී වැඩිම එල හට ගැනීමේ ප්‍රමාණය හා පලතුරු වල ප්‍රශස්තතාවයෙහි ද සම තාවයක් නො මැත. බද්ධ පැළ ලබා ගැනීම සඳහා ඉල්ලීම් වැඩි වී ඇත්තේ මෙම කරුණු නිසාය. දඬු කැබලි වලින් බෝ කර ගන්නා පැළෑටි වලින් ද මව් පැළෑටියේම ගුණාංග වලට අනුරූප වන අයුරු එල හට ගනී.

දොඩම්, ජමනාරං, දෙහි හා වෙනත් පැහිරි කුලයට අයත් වර්ග වල හා අඹ ඇට වලත් බහු කළලතාවයක් ඇත. මින් අදහස් කරන්නේ මෙවැනි බීජ වලින් අංකුර තුන හතරක් පැන නැගෙන අතර ඉන් එකක් පමණක් ලිංගික මූලාශ්‍රයකින් යුක්ත බවය. සෙසු අංකුර පැන නගින්නේ වර්ධක ප්‍රචාරණයෙනි. වර්ධක ප්‍රචාරණයෙන් පැන නගින එවැනි පැළෑටියක් සිටුවුවහොත් එය

මව් පැළෑටියේ ගුණාංග වලට අනුරූපව වැඩෙන බව පෙනී යනු ඇත. එහෙත් එල හට ගැනීම සඳහා බද්ධ පැළවලට වඩා වැඩි කාලයක් ගත වේ.

සාමාන්‍යයෙන් තවාන් පැළ සපයනු ලබන්නේ උණ බම්බු පෝච්චිවල, කුඩා වල හෝ පොලිතින් මලුවල සිටුවා ය. පැළය සිටුවීමට පෙර එහි මුල්වලට අනතුරක් නොවන පරිදි හා පස ඕනෑවට වඩා නොසෙලවන පරිදි උණබම්බු පෝච්චිය හෝ කුඩය ඉවත් කළ යුතුයි. (එසේම ජල වහනය පහසු වීම සඳහා එහි අස්සේ දමා ඇති කැට කැබ්ලිති ද ඉවත් කළ යුතුයි) උණ බම්බු පෝච්චියක් නම් පිහියකින් පලා එහි දෙපැත්තේ බම්බු කැලී දෙක පරිස්සමින් ඉවත් කළ යුතුය. පොලිතීන් මලුවල ඇති පැළ නම් මලුත් සමග ම සිටුවීම මැනවි. එහෙත් මුල් ඇදීම පහසුවන පිණිස පොලිතීන් මල්ලෙහි දෙපස පැලිය යුතුය.

පැළෑටි පළමුවෙනි අවුරුද්දේ සිටම ශක්තිමත් ව නිසැකයෙන් ම හොඳ හැටි වර්ධනය කර ගැනීමට නම් (1) පැළ සිටුවීමට පෙර කල් තබා ම පස සකස් කරගැනීම, (2) සිටුවීමේ ශීල්ප ක්‍රම පරිස්සමින් අනුගමනය කිරීම සහ (3) ළපැටි පැළවලට හොඳ හැටි ආහාර හා ජලය සැපයීම, යන කරුණු ගැන සැලකිලිමත් විය යුතුය.

ආරම්භයේ දී ම පැළෑටිය හොඳ හැටි වර්ධනය කර ගැනීමට හැකිවන අයුරු වළවල් සකස් කර ගැනීම ඉතා වැදගත් ය. තෝරා ගත් භූමි භාග වල යටත් පිරිසෙයින් අඩි 3x3x3 විශාල ඇති වළවල් කපා ගන්න. මතු පිට පස යටි පසින් වෙන් කොට එය හොඳින් දිරා ගිය ගොම පෝර සමඟ කළවම් කර ගන්න. එක් වළකට පෝර කුඩා තුන හතරක් (රාත්තල් 60 x 80) ප්‍රමාණ වත් ය. මතුපිට පස් හා පෝර මිශ්‍රණය වළ තුළට දමා ගොඩ කරන්න. පස හොඳ හැටි තැන්පත් වීමට වගබලා

ගොවිතැන් උපදෙස්

ගන්නා දින මෙය කළ යුත්තේ පැළ සිටුවීමට යටත් පිරිසෙයින් සති 6කට පෙරය.

පැළය සිටුවන විට වළ මැද පස් සැහෙන පමණ භාරා පැළය සිටුවන්න. පැළය සිටුවිය යුත්තේ එය බමු පෝච්චියෙහි හෝ කුඩයෙහි හෝ, පොළිකින් මල්ලෙහි තුඩුණු උසටමය. මුල් එක ගොඩට නො සිටින ලෙසත් හැකිකාක් ස්වාභාවික ලෙස පැතිර යන ලෙසත් පැළය සිටුවීම මැනවි. ඉන්පසු මුල් මතට පස් දමා පැළය වටා ඇති පස් තද කරන්න.

බද්ධ පැළෑටිය සිටුවන විට ග්‍රාහකය හා අනුජය සම්බන්ධ වී ඇති ස්ථානය යටත් පිරිසෙයින් පොළව මට්ටමෙන් අහල් 6ක් උසට සිටින පරිදි සිටුවීමට සැලකිලිමත් වන්න. එසේ කළ විට රිකිල්ල බද්ධ වී ඇති ස්ථානයෙහි පස් තැන්පත් වී එය කුණු වී යෑම වළකිනු ඇත. බද්ධ කළ අනුජයට අමතර වශයෙන් ග්‍රාහකයෙහි වෙනත් අංකුර නිබේ නම් ඒවා ඉවත් කිරීමට අමතක නො කරන්න. එවැනි අංකුර නිබේන්ත ව හැරියොත් අනුජය සමග තරඟයට වැඩි එය මැරී යෑමටද ඉඩකඩ සැළ සෙනු ඇත.

බීජ පැළ මෙන් ම බද්ධ පැළද කෙළින් වැඩි මනාව වර්ධනය වනු දින 3 ඒවාට ආධාර කණු සිටුවිය යුතුය. වඩා උසට නො වැඩෙන පැළෑටි හා පඳුරු ගැසෙන පැළෑටි නම්, දණහිස තෙක් පමණ උසට අතුරු ශාඛා විහිදෙන්නට ඉඩ නො දෙන්න. අඹ, දොඩම්, ජමනාරං ආදී උසට වැඩෙන පැළෑටිවල අඩි 3 ක්, පමණ උසට අතුරු ශාඛා විහිදීමට ඉඩ නො තබන්න. අඩි 3ක්, උස ගිය පසුත් ස්වාභාවික අයුරු අතු නො බෙදේ නම්, එය සිදුවීම පොළඹවනුවස් එහි මුදුන් අංකුරය කඩා දමන්න.

අතු බෙදෙන්නට පටන් ගත් පසු ඉතා ශක්තිමත් අතු තුන හතරක්, පමණක් නිබේන්තට හැර සෙසු රිකිළි කඳු ලිහින්නට සියුම් ලෙස කපා ඉවත් කරන්න. කැපු ස්ථානය කුණුවීම වළක්වනු සඳහා තාර, බානෝලියම් හෝ ප්ලැන්ටේටියම් වැනි, විෂබීජ නාශකයක් ආලේප කරන්න.

සාර්ථක ලෙස පළතුරු වගා කිරීමට නම් එන්නදියවත් මෙන්ම අනෙන්නදිය වත් පෝර යෙදීම අවශ්‍යයෙන්ම කළ යුතුය. පළතුරු පැළෑටි බොහොමයක් ම වැඩෙන කාලයේ දී මෙන්ම මල් හට ගන්නා කාලයේ දී ද පැළෑටියට ලබා ගත හැකි නයිට්‍රොජන් පසට සැපයීම ඉතා යෝග්‍ය ය. පොස්පේට් හා පොටෑෂ් අවශ්‍ය වන්නේ එල හට ගැනීම උනන්දු කරවීම හා ගෙඩිවල ප්‍රශස්තතා විය වැඩි දියුණු කරලීම සඳහා යි.

අමු කොළ පෝර, ගොම පෝර හා තෙල් සිඳීමෙන් පසු ශෙෂගත වන ද්‍රව්‍යය යෙදූ විට පසෙහි භෞතික තත්ත්වය වැඩිදියුණු වෙයි. ඒවායින් පසට පෝෂ්‍ය පදාර්ථ ලැබෙන නමුත් ඊට අතිරේක වශයෙන් රසායනික පෝරද යෙදිය යුතු ය. දේශීය වෙළෙඳ පොළෙන් මෙම රසායනික පෝර වර්ග 4කක්ම ලබා ගත හැකිය. ඒවා පාවිච්චි කළ යුත්තේ නිෂ්පාදකයන්ගේ උපදෙස් අනුවය.

හාවිතා කරන ලද රෝපණ ක්‍රම මත, රසායනික පෝර යෙදීම රඳා පවතින නමුදු සාමාන්‍යයෙන් ගෙවතු වල රසායනික පෝර යෙදීමේ පිළිගත් ක්‍රමය නම් ගස් වටා පෝර ඉස ඒවා තුළට මුල්ලු කිරීමය. ගසේ පාමුල සිට අහල් 18ක් ඇතින් කවාකාරව පෝර යෙදීම මැනවි.

කවාකාර කාණුවක් කපා ඒ තුළට පෝර යොද පස් පිරවීම තවත් ක්‍රමයකි. ගසේ පාමුල සිට කාණුව කැපිය යුතු දුර ප්‍රමාණය හා කාණුවෙහි පළල ද ගසෙහි වියය මත රඳා පවතී. සාමාන්‍යයෙන් පළමු අවුරුද්ද තුළ දී අඩියක් පළල අහල් 3ක්, ගැඹුරැති කාණුවක් ගස පාමුල සිට අඩියක් ඇතින් කැපීම මැනවි. පසුව එළැඹෙන සෑම අවුරුද්දක ම කාණුව ක්‍රමයෙන් පළල් කළ යුතු අතර ගස පා මුල සිට ඇති පරතරය වැඩි කළ යුතුය. අවසානයේ දී එහි පළල අඩි 4ක් පමණ විය යුතු අතර ගස මුදුනේ ඇති කොළද වටයෙන් අඩියක් පමණ ඇතුළු වන සේද, විය යුතුය.

මෝසම් සුළංවලින් තද වර්ෂාපතනයක් ලැබෙන කාලවලදී පෝර නොයෙදිය යුතු අතර, වර්ෂා කාලයට පෙර පසුව පෝර යොදන ලෙස නිර්දේශ කරනු ලැබේ. එසේ කළයුත්තේ පැළෑටි

යේ මුල් ප්‍රදේශයෙන් ඔබ්බට පෝෂ්‍ය පදාර්ථ සෝද යෑමෙන් වන පාඩුව වළක්වනු සඳහාය.

ජලාශය, දේශගුණය, පස ආදී කරුණු මත ජලය සැපයීම රඳා පවතී. ජල විහිදුවීමේ ක්‍රමය දෝණි ක්‍රමය හෝ හිවිටි ක්‍රමය යන ක්‍රම වලින් කවර ක්‍රමයකින් ජලය සැපයිය යුතුද යන්න මැනවින් විමසා තීරණය කළ යුතුය. මෙම සියලු ම සාධක සැලකිල්ලට භාජනය වියයුතු අතර පැළවලට අවශ්‍ය ජලය අඩුතම වියදමකින්ද, අපතේ නො යන පරිදිද සැපයීමට වග බලා ගත යුතුය. මේ වූ කලී පුහුණුවූ උදාහරණ ශිල්පීන් හා ඉංජිනේරුවන් ද, සතු කාර්යයකි. එබැවින් වාරිමාර්ග ක්‍රමයක් සම්බන්ධ යෙන් මුදල් යෙදවීමට පෙර විශේෂඥ උපදෙස් ලබා ගත යුතුය.

ඒ එසේ වතුදු ගෙවතු වලට පළමුවැ, අවුරුද්ද තුළ සතියකට දෙවතාවක්ද වැස්ස නොමැතිනම් ඊළඟ දෙතුන් අවුරුද්ද තුළ දෙසතියකට වතාවක් බැගින් ද ජලය සැපයිය යුතුය. හෝස් නළය කින් හෝ බාල්දි වලින් හෝ ජලය සැපයිය හැකිය.

පළතුරු ගසකට ජලය සැපයීමේ අර මුණ විය යුත්තේ එහි මුල් විහිදී ඇති කොටසට ඔබ්බෙන් ජලය අපතේ නො යන පරිදි සම්පූර්ණ මුල් පද්ධතියට ජලය සැපයීමය. මෙය කළ හැකි ඉතා ප්‍රශස්ත ක්‍රමය නම් එක් එක් ගස වටා හතරැස් හෝ කවාකාර දෝණියක් සකස් කිරීමය. කඳ කුණුවීම වැළැක්වීම සඳහා මෙම දෝණිය ගසෙහි කදේ සිට පිටතට හැඩ සිටින සේ පිළියෙළ කර ගැනීම මැනවි. දෝණියේ විශාලත්වය මත රඳා පවතී. ගසේ අතු වලින් වැටෙන කීරුවට අඩි 2ක් ඔබ්බට එය විහිදී යා යුතුය.

පැපොල්

ගෙවත්තක වගා කළ යුතු බෙහෙවින් එලදැයි පළතුරු වර්ගයකි පැපොල්. ඉක්මණින් හා යහමින් එල හට ගැනීම නිසා ම පමණක් නොව, වෙනත් විවිධ හේතූන් නිසා ද පැපොල් වගාව බෙහෙවින් ප්‍රයෝජනවත් ය. එය තනි

කර පළතුරක් වශයෙන් හෝ කැලි කපා කිරි හෝ ක්‍රීම් සමග මිශ්‍රකොට හෝ පළතුරු සලාදයක් වශයෙන් හෝ ආහාරය සඳහා ගත හැකිය. ඉදුණු ගෙඩිවලින් ජෑම සාදාගත හැකි දතර අමු ගෙඩිවලින් අව්වාරු සාදා ගැනීමටත් පුළුවන. විවිධ දේශගුණික ප්‍රදේශයන්හි මෙන්ම විවිධ පස් සහිත ඉඩම් වල ද වගා කළ හැකි බෝගයකි.

ඇතැම් ප්‍රකට හේදයන් ඇතත් දෙමුහුන් පරාගණය නිසා එක ම මව් පැළෑටියකින් ලබාගත් ඇටවලින් බෝ කර ගන්නා ලද වුවද එක් එක් ගසක හටගන්නා ගෙඩිවල ගුණාංග වෙනස් වේ. ඒ එසේ වුවද හොඳින් වැඩුන ගෙඩිවලින් බෝ කරගත් ගස් වලින් ප්‍රශස්ත තත්ත්වයේ එලදවක් ලබාගත හැකිය.

බෙහෙවින් ජනප්‍රිය වූ පහතරට පැපොල් වර්ගය, මුහුදු මට්ටමෙන් අඩි 2,000 දක්වා උස් ප්‍රදේශවල වැවේ. පහතරට පැපොල් වලට කිට්ටු සබඳ කමක් ඇති කඳු පැපොල් අඩි 4,000 කට වඩා උස් ප්‍රදේශවල සාර්ථක අන්දමින් වගා කළ හැකිය. පහතරට පැපොල් වලටම සමාන ව වැඩෙන මෙම වර්ගයෙහි ගෙඩි කුඩාය, සාමාන්‍යයෙන් දිග අඟල් 3-4 ක් පමණ වේ. ගෙඩි ඇඹුල් රසයෙන් යුක්ත හෙයින් ඒවා අමුවෙන් අනුභව කළ නොහැකි වුවත් ඇතැම් අය ඒවා තම්බා කැමට ප්‍රිය කරති. නියත වශයෙන් ම මෙය වෙළඳාම සඳහා වගා කෙරෙණ බෝගයක් නොවේ.

මනාව ඉදුණු පැපොල් ගෙඩියකින් ලබා ගත් ඇටවල මතුපිට ඇති ලොද කොටස් සෝදා ඉවත් කළ වහාම තවත් කළ හැකිය. නැතහොත් අඩ සෙවන සහිත ස්ථානයක තබා වේලා ගෙන පසු අවස්ථාවක සිටුවීම සඳහා ගබඩා කර තැබිය හැකිය. කලක් ගබඩා කර තැබීමෙන් ඇටවල පැළවීමේ ශක්තිය හීන වන හෙයින් ගෙඩියෙන් ඇට ඉවත් කර ගැනීමෙන් පසු වැඩි කලක් ගබඩා කර නොතැබිය යුතුය. සෙරසාන් කුඩු ඉසීමෙන් පසු ඇට වේලාගෙන වායුරෝදක ටින්වල අසුරා තැබුව හොත් මාස 9ක් පමණ ගතවනතුරු එවැනි ඇටවල පැළවීමේ ශක්තිය හීන නොවෙයි.

ඔබේ ගෙවත්තට අවශ්‍ය පැළ සංඛ්‍යාව මෙන් පස් ගණයන් ඇට තවත් කරන්න. එසේ කිරීමෙන් පසු කාලයක ඉවත් කිරීමට සිදුවන දුර්වල පැළෑටි හා පුරුෂ හා ස්ත්‍රී ලිංග පැළෑටි සංඛ්‍යාවෙන් වන පාඩුව පිරිමසා ගත හැකි ය. ඉඩමේ ස්ථිර ස්ථානවල ම ඇට සිටුවා ගත හැකිය. නැතහොත් තවත් පාත්තිවල හෝ පෝච්චිවල තවත් කොට මසක් ගතවූ පසු ඉඩමෙහි ස්ථිර ස්ථානවල සිටුවිය හැකිය. තවානෙහි ඇති පැළ අතර අඟල් 4-6 දක්වා පරතරයක් ඇති වනසේ තුනී කළ යුතුය. එවිට පැළ ඉතා හොඳින් වැඩෙන අතර පැළ සිටුවන කාලය වන විට උදුරා ගැනීමට ද පහසු වෙයි. ඇට පැළවීම සඳහා දින 10 - 14 දක්වා කාලයක් ගතවේ.

අඩි 8ක පරතරයක් ඇතිව පිළියෙළ කළ වළවල්වල ඇට හෝ පැළ 4-5ක් සිටුවීම මැනවි. එක් එක් වළකට හොඳින් දිරාගිය ගොම පෝර කුඩයක් (රාත්තල් 20 ක්) යෙදිය යුතුය. ජලය රඳා නො සිටින්නා වූ ද හොඳ හැටි දිය සිරාව බැසයන්නා වූ ද ස්ථානවල පමණක් වළවල් සකස් කිරීම යෝග්‍යය. ජලය රඳා සිටින ස්ථානවල පැළ මුල් කුණුවේ.

සති 4-6 දක්වා කාලයක් තුළ පැළවල මල් හට ගන්නා බැවින් එක් එක් වළෙහි ද්විලිංගික පැළයක් පමණක් ඉතිරි වන පරිදි පුරුෂ හා ස්ත්‍රී ලිංගික පැළ ඉවත් කිරීම පහසු වේ. දිග නැටි සහිත සුවඳ වහනය වන මල් පොකුරු වලින් යුත් පුරුෂ ලිංගික පැළෑටි පහසු වෙන් ම හඳුනාගත හැකිය. ඩිමබ කෝෂ පැහැදිලිව පෙනෙන කෙටි නටු වලින් යුත් ලොකු මල් හට ගන්නා පැළෑටි ස්ත්‍රී ලිංගික ය. ද්විලිංගික පැළෑටිවල කෙටි නටුවලින් යුත් පුරුෂ හා ස්ත්‍රීලිංගික පුෂ්පයන් හටගනී.

නයිට්‍රොජන් විශේෂ කොට ඇති ආහාර රාශියක් පැපොල් පැළෑටිය මගින් ඇදගනු ලැබේ. එබැවින් ගොමපෝර මෙන්ම රටපෝර ද නීතිපතා යෙදිය යුතුය. අවුරුදු පතා ගොම කුඩා 3-4ක් පැළය වටා ඇති පස තුළට මුල්ලු කිරීම මැනවි. වෙළෙඳ පොළෙන් මිළට ගත හැකි විශේෂ පොහොර මිශ්‍රණය යෙදී මෙන් පැපොල්වලින් ප්‍රශස්තවූ උසස් එලදවක් ලබාගත හැකිය. වර්ෂා කාලයේ දී පෝර යෙදීම මැනවි. වැස්ස

නොමැති නම් පෝර යෙදූ ගස් වටා යහමින් වතුර වතකළ යුතු ය.

පැපොල් වගාව සාමාන්‍යයෙන් රෝග හා පළිබෝධකයන් ගෙන් තොර වන නමුත් මුල හා කඳ කුණ වීමේ රෝගයට පහසු වෙන්ම පාත්‍ර වෙයි. මුල් වටා වතුර රැඳී සිටීමට ඉඩ හළ විටත් වල් ඉවත් කරන විට පැළෑටි කඳේ පහළ කොටසට අනතුරු සිදු වූ විටත් ‘‘පිතිසම් දිලිරය’’ නිසා ඇතිවන මෙම රෝගය වඩාත් උග්‍ර වෙයි. කොළදව කහ හා දුඹුරු වර්ණ වී අවසානයේ දී ගස විනාශ වී යාම මෙම රෝගයේ විශේෂ ලක්ෂණ වේ. දිය සිරාව බැස යාමට සලස්වා ගස පාමුලට ‘කැප්ටන්’ වැනි තඹදිලිර නාශකයක් නො යෙදුවහොත් සියලුම කොළවලට හා ගසෙහි කරඬුවටත් රෝගය වැළඳී ගස මැරී යයි.

කොළ කහපාටට හැරීමත්, හැකිලීම හෝ පොකුරු ගැසීමත් වැනි රෝග ලක්ෂණ ඇති කරවන ඇතැම් වයිරස් රෝගවලට ද පැපොල් වගාව ගොදුරු වේ. මෙම ව්‍යාධිය වර්ධනය වත් ම ගසෙහි වැඩිම ඇණ හිටී. ගෙඩිවල වැඩිම ද ඇණ හිටී. මේ සඳහා මෙතෙක් සොයාගත් ප්‍රතිකාරයක් නොමැත. රෝගය වැළඳුණු ගස් ඉවත් කොට පුළුස්සා දැමිය යුතුය.

පැළ සිටුවා මාස 8 සිට 10 දක්වා කාලයක් ගත වන විට ගෙඩි හට ගනී. වැඩිමේ ප්‍රශස්තතම අවධියේ දී ගසක ගෙඩි 10ක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් ඇති වෙයි. ඉන් සමහරක් හිරි ගැට වන අතර තවත් සමහරක් ඉදෙන්නට ආසන්නව ඇත. පොළොවට වඩා කිට්ටුවෙන් ඇත්තේ ඉදෙන්නට ආසන්න වූ ගෙඩිය.

ගෙඩි අධික වශයෙන් හට ගන්නා ගස්වල ඇතැම් ගෙඩි ඉවත් කොට සෙසු ගෙඩි හොඳ හැටි වැඩෙන්නට ඉඩ කඩ සලසා දිය යුතුය.

අවුරුදු 3-4 ක් පමණ ගතවන තුරු පැපොල් ගස් වලින් හොඳ එලදවක් ලැබෙන අතර ඉන්පසු එලදව අඩුවේ. එවිට එම ගස් ඉවත් කොට අලුත් පැළ සිටුවීම මැනවි.

(දැනුම සහරාවෙනි.)